

بررسی تطبیقی سرزندگی و زیست پذیری شهری در متن توسعه پایدار

عدالت امیرزاده^۱*

کارشناس ارشد مدیریت دولتی گرایش مالی، دانشگاه علوم و تحقیقات تهران (شاهروند)، ایران.

چکیده

توسعه پایدار شهری منوط به تحقق عدالت اجتماعی و تضمین کیفیت مناسب زندگی برای همه شهروندان است. شهر یک نظام توزیع نابرابر فضایی بوده و سیاست‌های مداخله گرانه برای بر هم زدن این نظم طبیعی ضروری است. اقدامات و فعالیت‌های مدیریت شهری، در قالب توزیع خدمات و امکانات در شهر، از جمله مداخلاتی است که می‌تواند به بازتوزیع درآمد و کاهش فاصله میان فقیر و غنی در شهر و کاهش قطبی شدن فضای شهری منجر شود. توزیع عادلانه امکانات در شهر، سبب افزایش کیفیت زندگی شهری و متعاقباً افزایش نشاط و سرزندگی شهری شده و در بلند مدت توسعه پایدار را به همراه خواهد داشت. امروزه در شهرهای کشورهای در حال توسعه؛ افزایش نرخ رشد جمعیت، رشد شتابان شهرنشینی، موجب افزایش تراکم جمعیت در شهرها شده است. از پیامدهای طبیعی چنین فرآیندی، فشار بر منابع محدود محیطی می‌باشد. بهترین راهبرد جهانی جهت برون رفت از این چالشها، حرکت به سمت پایداری شهری و ایجاد شهر پایدار و به نتیجه شهر زیست پذیر و سرزنده است. مقاله حاضر به روش توصیفی-تحلیلی به تجزیه و تحلیل مفاهیم "توسعه پایدار" و "توسعه پایدار شهری" و "سرزندگی شهری" پرداخته می‌شود و نهایتاً ویژگی های شهر سرزنده و زیست پذیر معرفی می‌شوند.

واژه‌های کلیدی: توسعه پایدار، توسعه پایدار شهری، سرزندگی شهری، شهر سرزنده و زیست پذیر.

۱-مقدمه

اگر شهر را مانند یک موجود زنده تصور کنیم، برای ادامه زندگی به سرزندگی و نشاط نیازمند است. نقش فضا های شهری بعنوان بستری که در آن تعاملات اجتماعی شکل می‌گیرد و فرهنگ جامعه در آن ارتقا میابد، در کشور ما روز به روز در حال کمرنگ شدن است. بدلیل بدرستی تعریف نشدن جایگاه چنین فضا هایی در شهر و همچنین سلطه ی بی قید و شرط خودرو بر شهر و تبع آن تداخل حرکت سواره و پیاده از سرزندگی می‌کاهد. همچنین ضرورت توجه به توسعه پایدار از جمله اموری است که همگان در آن توافق دارند. واضح است که لازمه ی سرزندگی فضا های شهری حضور مردم در فضا های عمومی است. اما امروزه به دلایل گوناگون به این فضا های عمومی توجهی نمی‌شود، این در حالیست که اگر فضاهای عمومی، بستری امن و مطلوب را فراهم سازد و فعالیت ها و تفریحات سالم به گونه ایی سازمان یافته و مطابق با ارزش های جامعه میسر گردد حضور فعال مردم و به تبع آن سرزندگی و پایداری افزایش میابد. با شناسایی و تقویت عوامل مؤثر بر سرزندگی فضا های شهر و ایجاد

^۱ رئیس اداره تشکیلات و بهبود روشهای شهرداری منطقه دو تهران. نویسنده مسئول، edalatamirzadeh@yahoo.com، ۰۹۱۲۳۰۶۵۲۴۴